

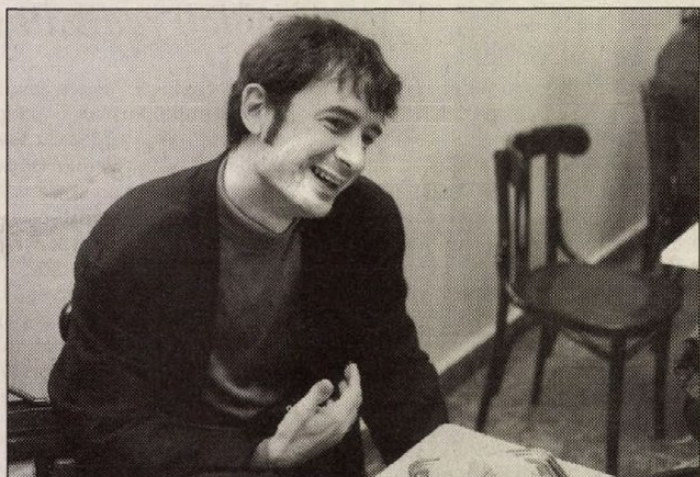
Nem a konkurencia űzött haza

A millenniumi operapályázaton az egyfelvonásos opera kategóriájában Fekete Gyula második helyezéssel győztes lett. A zsűri ebben a kategóriában nem adott ki első díjat, így a Magyar Állami Operaházat nem terheli „bemutatói kötelezettség”, noha a hat beérkezett egyfelvonásos közül A megmentett város című operát ítélték a legjobbnak. Fekete Gyula operája **Eörsi István** azonos című színműve alapján készült.

– A Magyar Zeneszerzők Egyesületében értesültem, hogy a millenniumi emlékbizottság és a Magyar Állami Operaház operapályázatot hirdetett – mondja Fekete Gyula. – A határidő rövid volt, gyorsan kellett dönteni, hogy miről szóljon a darab. **Eörsi István** ismerem, őt kértem meg, hogy segítsen. Odaadta nekem néhány színművét, figyelmembe is ajánlott egy-két témát, de amikor A megmentett várost kezdem olvasni, azonnal színpadot láttam magam előtt, szituációk jelentek meg, énekeseket hallottam. Az **Eörsi** librettójára írt zenémet egyébként eklektikusnak mondom, de semmiképpen sem pejoratív értelemben. Próbáltam visszanyúlni a XVIII. századi hagyományokig: van az operában recitativo, ária, duett, kis- és nagye-gyüttes, kórus, reneszánszos zenei mozzanat és kortárs zenei eszköz is, vagyis különböző technikák és zenei nyelvek ötvözte.

– Az Egyesült Államokban – ahol ösztöndíjasként tanult – több kompozícióját is bemutatták, például a *Moroccót* a neves chicagói Concert Hallban és oratóriumát *Elégia Szenes Hanna emlékére* címmel Philadelphióban. Mi hozta mégis haza?

– A Zeneakadémián 1989-ben szereztem zeneszerzői diplomát, és úgy éreztem, látnom kell: mi történik a világban. Elnyertem egy ösztöndíjat a chicagói Roose-

Fekete Gyula a millenniumi operapályázat kategóriagyőztese

SOPRONYI GYULA FELVÉTELE

velt Egyetemen, majd Fulbright ösztöndíjasként az evanstoni Northwestern Egyetemen tanulhattam, ahol doktorátust szereztem és tanítottam. De nem hiszem, hogy valaha is amerikai zeneszerző leszek. Közhangja vagyok: Amerika egészen más világ, mégsem mondhatom, hogy ott könnyebb zeneszerzőnek lenni. Kemény harc folyik a megrendelésekért, küzdeni kell a játszottságért. De nem a kinti konkurencia űzött haza. Nekem nagyon fontos a magyar közönség, ezért indultam a millenniumi operapályázaton is. Nem szakadtam el a magyar zenei élettől, és örülök, ha játsszák a darabjaimat akár az Óbudai Társaskörben, akár a Merlin Színházban.

– Kategóriagyőztes lett, de egyelőre nem tudni, hogy a magyar közönség a közeljövőben láthatja-hallhatja-e A megmentett várost.

– Nagyon remélem, hogy be fogják mutatni, és a Magyar Állami Operaházban lesz látható és hallható, bár konkrétumot én sem tudok. De ez nem zárja ki, hogy ne lenne tervbe véve a premier. Bízom az opera bemutatásában.

– A millenniumi operapályázat győztese az egész estét betöltő da-

rab kategóriájában Bozay Attila lett, aki *Az öt utolsó szín* című operájának partitúráját már nem tudta befejezni, ezért az egyik felvonást ön fogja hangszerelni.

– Bozay Attila a tanárom volt, az osztályában diplomáztam. Amikor megbetegedett, akkor engem kért meg, hogy helyettesítsen. Nagyon jó viszonyban voltunk, és akkor sem szakadt meg a kapcsolatunk, amikor külföldön éltem. Nekem is megmutatta Az öt utolsó színt, sokat beszélt róla, eljátszotta zongorán. A millenniumi operapályázat zsűrijének nevében Petrovics Emil a háromfelvonásos opera hangszerelését Bozay Attila három volt növendékére – Tallér Zsófiára, Kovács Zoltánra és rám – bízta. A hangszerelés időigényes munka, már ha csak magát a partitúra megírását nézem is. Meg szeretnék felelni Bozay Attilának, tisztelegve az emléke előtt, de azaz is tisztában vagyok, hogy megmértek hangszerelőként is. A szerző nagyon jó instrukciókat hagyott hátra, de így is nagy a felelősségem, mert 2000. október 23-án Az öt utolsó színnel fogja ünnepelni az Operaház a millenniumot.

Nagy Marianna